

Z a t w e e f c h u N w i s e s .

Nr. 35. Zettortdeenâ 30. August 1851.

No Leepajas puffes, tai 20tâ August.

Scho gadd mums nepatihkama waffara. Auksts, apmahzees laiks ween gan drihs irr, patihkamm deenu mas tik effam redsejufchi; taddeht arri Leepajâ scho waffaru bij mas kungu masgafchanâ, jebfchu zittadi scho gadd par to masgafchanas laiku kungeem tur patihkama dsihwe bija. Dauds swehri, kâ: lauwas, leopardi, lahtfchi, ihgenes, tschuhfkas, leelais putnis strausis un wehl dauds zitti swehri, kas bija no sweschahm semmehm atwesti, tē par naudu tappe rahditi. Tad bija tur arri labbi kummedijanti (Schauspieler), kas patihkami spehleja. Leelu preeku tas ugguns-kuggis, kas ik diwi neddetahm no Pehterburgas us Leepaju nahk un atkal aiseet, piltsatneekem arri padarra. Zauki tas irr redseht, kad tas wahridamees, kuhpedams fahk, ar dischgab-bala trohkfni, fawu garru zeku usnemt. Ar scho kuggi, kam tas wahrds „Konstantin,” warr dabbuht itt lehti 2½ deenas us Peh-terburgu aisbraukt un atkal ohtrâ neddetâ pahrbraukt. — Siwis warr scho gadd Leepajâ mas dabbuht pirkt. — Labbiba us scho puffi gan ta discheni stahw. Rudsi jaw noptauti un gan drihs fawesti, waffaraja plaujama. Rudsi scho gadd kullkoht masak lohne (lezzahs) kâ pehren, zittadi salmōs garraki. Seena arri masak kâ pehren. Kartuppeteem flimmiba jaw atkal rahdahs; linni gan labbi. — Tai 19tâ un 20tâ Zuhli bija us scho puffi itt leels pehr-lōns. Tahschōs pee Grohbinas eespehre pehr-lōns tai 19tâ Zuhli stohlas nammâ un fadefsi-naja to itt glufchi lihds ar stohlmeistera man-tahm. — Zekka-laudis, kas no Selgawas puf-fes atbrauze, stahstija, ka tai 21mâ Zuhli ap Leel-Efferi pehrfōns ar tahdu leelu leetu bijis, ka itt ahtri grahwi un masi walki (uppi-

tes) peepluhduschi lihds mallahm un femmas druwas un plawas pahrluddinajufchi, ka bes leelzeka ne kur tapt. — No flimmibahm pal-dees Deewam! ne ka us scho puffi ne dsird. Dik par Usaikeem un Bunku laudis atkal af-siau kaitē fehrgoht; bet tak retti mirstoht — tik ween behrni. Leelâ peektdeenâ (6tâ April) us scho puffi zitti ugguns grehki bijufchi. Rah-tes krohgōs pee Leepajas fadegge lihds ar kroh-dsineezi un kalponi. Sustas Krihzbeges krohgōs nodegge, kur mas ko isglahbe. Kur ta ugguns zehlfusees, kas to flaidri sinn? — Mesinns.

* * *

Ta leela faules aptumfchoshana, kas tai 16tâ Zuhli bija — tikke us scho puffi itt flaidri redseta. Lihds pulkstens 2 pehz puf-s-deenas bija wehl apmahzees laiks, tad fahze flaidrotees un pulkstens 3 jaw tihrs un rahms, kohsch laiks bija, tã kã ta aptumfchoshana ar apfwehpinatahm glahsehm bija flaidri un labbi redsama. Kad nu mehnefs faulei preekshâ aisgreesahs, mettahs jaw patumfch un pehdigi palikke labbi tumfch, ka swaigsnes pee debbes jaw rahdijahs. Wiffa dabba palikke kluffa un ar eedselteni tumfchu dekki aplahhta, putni dseedah apstahjufchees, strehje itt bailigi sawds ligsdōs; sirgi, kas bija peefecti, galwas nelaidufchi stahweja un trekni kungu sirgi itt bai-ligi atkal aplahrt flattijahs, ka ir tee ko no-prastu no Deewa brihnuma sihmehm. (Rak-stitajam gaddijahs scho leelu faules-aptumfcho-fchanu Preekules tirgû apluhkoht.) Wiffi zil-weki isflattijahs bahli waigâ un zitti mahju-wihri, kas to aptumfchoshanu papreeksh wehl ne bija sinnojufchi, itt bailigi zits us zittu stat-damees jautaja: „U re, kas tas,” un pee-speedahs kungeem, kas apfwehpinatas glahses rohka turredami us fauli luhkojahs, klah,

fazzidami: „Laujeet man arri, fungs mihtais, tohs Deewa brihnumus redseht.“ Bija gan mohdigi redseht — lihds mehnefs atgreefahs nohst un mihta faulite atkal itt kohschit un skaidri muhsu ptawas un drumas apspihdeja, un jaunu preezigu dsihwi Deewa dabbâ mohdinaja.

—n—

L i h d s i b a.

So weenigo behrnu Deews tehwan un mah-tei ar nahwi panehme! Uk tawas fleegschanas un brehkschanas, tawas kurneschanas, launofchanahs un Deewa saimoschanas, kalabbad Deews teem tâ effoht darrijs! Skrehje pee dwehfeles ganna un tê ar tahdu paschu netiz-zigu un nekristigu wallodu mahzitaju kaitinaja, fazzidami: tas ne effoht ne kahds mihtligs un taifns Deews, kas teem tâ warroht darriht. Mahzitajs fenn deenahm jaw sinnaja, ka schee tahdi pafaules behrni un pahrgudri laudis bija, kas no Deewa un Jesus Kristus ne ko ne gribbejuschi dsirdeht un sinnahst. Winsch teem atbildeja: Behru deenâ es jums teikschu, kalabbad Deews jums to behrnu irr panehmis.

Lihku spreddiki beidsiht mahzitajs wehl tâ teize: Juhš gribbeet sinnahst, tadeht Deews jums to behrnu panehmis? Man tas leekahs buht itt teizams mihtligs un schehligs Deewa Tehwa padohms. Es tizzu talabbad, ka Deews no juhfu zilts ja mas jelle weenu weenu dwehfeli debbefu walstibâ gribb redseht. Juhš wezzakee ne gribbeet un ne gribbeet us debbefi eet. Kad schis juhfu behrns pee jums buhtu palizzis, tad juhš ir schim ne buhtu wehlejuschi turpu dohtees. Klausaitees nu lihdsibas stahstu. Kahds labs gans sawâ awju kuhiti bij nolizzis itt finekligu ehdamu un kuhits durwis itt platti attaisijis, lai awis paschas eet ehst; bet tahs ne gribbeja ee eet. Nu winsch tahs ar dsihfchanu dsihdamis gan ilgi nopuhlejahs, bet ne kâ. Kâ ne gabje, tâ ne gabje! Tâ ka tahs awis pee durwjeem bij peedsihtas, tad schis ar johni garram un lehkschus atpakkat. Ko nu darriht? Labbi apdohmajees, gans nu fanehme kahdu jehrinu un to kuhiti

peefehjis isgabje. Nu jehrinsh dikti brehze pehz mahtes! Tad winna wezzakee ar brehkschanu dewahs kuhiti eekschâ un nu itt wifs gan-namais pulks teem pakkat. Nu bij labbi. — Tas labbais gans, sinneet paschi, irr Kristus; tahs atwehrtas awju kuhits durwis irr ta debbesu walstiba; tas jehrinsh irr juhfu behrns; juhš effat tahs wezzas awis, kas tanni kuhiti, debbefi preekâ, ne gribb un ne gribb ee-eet. — Ja jums nu tik dauds mas irr tehwa un mah-tes firds, tad ta nu sawam mihtakam steigsees pakkat! Tas Kungs tohs jehrischus tadeht turpu aisnefs, lai tahs neklausigas awis turpu dohdahs. Amen! S—3.

Ko skrohderis gribbeja, to tas arri dabbuja.

Ka jaw stary dauds zilwekeem daschi leeli bihbeles-gudrineeki rohnahs, kas ne wifs bihbelt lassa fewim par firds apmerinaschanu un eepreezinafchanu behdâs un grehtibâs, bet tik fewim dauds stahstus un wahrduş galwâ eespees-tees, lai ar teem warretu zittus zilwekus kahr-dinahst un few paschus isleelihst un ihrahdiht par leeleem bihbelleekeem. Tâ arri bija skrohderis tahds bihbeles-gudrineeks, kas arweenu, fur tas ar kahdu zilweku satikkahs, labpraht no bihbeles farunnajahs un tam daschas praffischanas usmette, gribbedams to, ja tas ne warretu atbildeht, atkal pahrsmeet. Schim skrohderitim arri gaddahs ar pagasta-schloheisteri sanahst, un nu schis tam arri, kâ jaw raddis, zittas praffischanas no bihbeles usmett. Schloheisteris tam diwi praffischanas itt rahmi atbildejis us to falka: „Pagaideet nu, mihtais skrohder, es nu juhš arri gribbu bischliht ko jautahst.“ — „Gribbu labpraht arri atbildeht, dohdeet tik!“ atbild skrohderis. — „Kâ es redsu, juhš gan leels bihbelleeks rahdaitees,“ runna nu schloheisters tahlak, „tadeht drohschi tizzu, ka juhš arri Zahna parahdischanas grahmata 10tâ nodallâ buhseet lassijuschu no kahda spehzigâ engeta, kas no

debbes nokahpis, kam warrawihksne bija ap galnu ar atwehrtu grahmatu rohka, ta ka tam ta labba kahja juhra un ta kreifa us semmi stahweja. Mannaspehka tas ne buht ne stahw aprehknaht tabdu leelu fohli; bet es sinnu, ka juhs gan spehseet man pateikt, zil ohliktes wadmallas wajjadsetu preeksch weena labba apgehrbja schim engelim? — Skrohderis to isdsirdejis, ahtri panehme sawu zeppuri, un itt ka us mutti fists kluffi islibde par durwin ahra, un naw wairs nahzis fohlmeisteri bibbele pahrlauschnaht. C. F. S.

P a t e r i z i a .

„Ko juhs gribbeet, ka teem zilweleem jums buhs darriht, tapatt darreet ir juhs winneem“ fakka tas Kungs, un kaut gan dascham grubti nahklas scho wahrduu peepildih, tomehr arri to paldeems Deewam ne truhkst, kas to isdarra ar preeku un dabbus par to wehl muhschigun preeku baudiht. Sefdeen palikke neddeka, ka zaur Deewa schelastibu un tuhwalaju mihlestibu Tittelminde fohlasnams no leelahm ugguns breefmahm klué isglabhts. Ap pufdsdeenas laiku peepeschi tam nammam jums fahzis degt un leesma taifjahs wissu fohlasnammu pahrneht, te laudis us lauku strahdadami un to eeraudsijschi peekluppe klat un ar leelahm mohklam salmus noplehsdami uguni apdschse. Zitti arri jaw fohlmeistera un fohlai peederrigas leetas bija israhwuschi, un ne warram deewsgan tahs rohkas uesteikt, kas til muddigas pee glahbschanas bijuschas. Fohlmeisters pats tal deena bijis isbrauzis us behrehm brahli paglabbaht, un warreet praht, mihli lassitaji, ka ta deenina winnam bijusi behdu deenina. Bet mehs no wissas firds padohdamees Deewa ta Kunga swehtam prah tam un pateizam Winnam, ka winsch laudim scheligas un labprahdigas firdis dewis. Urri jums, mihli Tittelmindneekt, tas Kungs sawa laika dohs baggati plaut, fo effect sehjuschi!

Tai 26ta August m. deena.

Selgawas Patweeschu rihta-mahzitajs
C o n r a d i.

Piramus un Tisbe.

Piramus wezds laifds Bahbele
Bij' jauneklis stalts, gohdigs, flais no waiga.
Tam bija labba firds un dwehsele
Un gudriba un sapraschana naiga.
Turklat winsch bija duhschigs, pastahwigs
Un draugeem laipnigs, mihligns, uestizigns.

Tur meita Tisbe arri dschwaja:
Ta bija flaisa, mihla, patihkama.
Ka rohse tohp stary pulkehym zeenita,
Ta winna bij' stary meitahur flawejama.
Turklat ta bija mubra, prahtiga;
Tai laim' un preekus katris wehleja.

Schai nu Piramus firdi nodewa
Ur wissu dschwib', uestizib' un gohdu;
Ir Tisbe winnu falsi mihleja;
Bet abju wezaki teem it par fohdu
Bij' eenaiba. Kad kahdreis redseja
Lee kohpa schohs, tad bahrgi strahpeja.

Pehz Tisbe tappa nammä eeslehgta.
Piramus behbigas apraudaja winnu
Tur ahrpuffe iffatträ waffara.
Us reis winsch usgahja tur zauruminu
Zaur fo tee sarunnatees warreja.
Leels preeks par to teem bij tai waffara.

Ta preezadamees falsä mihlibä
Lee norunnaja abbi zitta nakti
Eet ahr' ais kapsehtas pee ohsola
Tur meerä, kur ne weens tohs turrechs wakti
Weens ohtru aplampt un pee frubtihm speest
Tai mihlibä, kas muhscham ne isdsseft.

Ka ilgobamees tee nu gaidija
Lihds mehness palehts. Til ka gaischaks tappa
Tad Tisbe lihda kluffam klajuma
Un tezeja pee ohsola ais kappa;
Tur nemeeriga apfahrt skattijahs:
Woi mihla is ne nahks? — Kam winsch kawejahs? —

Ta eeraudsija mehness-gaischumä
To lauwu nahkam teescham us to weetu,
Kur sehdeja. Nu ta wairs ne pratta,
No darritu — us knrru puffi streetu.
Bij' kalnä alla, tur schi eemukka,
Bet telkoht nehshogs winnai iskreitta.

Tam lauwam swehru rijohht affinis
Wehl bij pee purna — tahds winsch apohschueja
To nehshogu, — tad leja nogahjis
Pee amotina flahpes dsiffinaja. —
Piramus nahk pa tam pee ohsola,
Tur skattahs — gaid; bet ne nahk mihlaka.

„Kur winna paleek?“ — Tà winsch nopuhtahs. —
 „Schis irr tas ohfols — schè ta jauka weeta.
 Turpat tas awotò winpuffè kapsehtas. — —
 Det kas tur semmè spihd tik balta leeta?“ —
 Winsch pazett to. — Tas Tiesbes nehstodsinsch
 It affinainè! — Nu behdigs brehza winsch:

„Uk mihta nelainiga meitina!
 Woi tew bij' jamlrèt tahdà grubtâ nahwè?!
 Mann' mihsledama tappi saplehsta!
 Uk! kapeh3 swehrè man labbak ne nokawe!
 Ta manna waina, ka tew tà bij' mirt!
 Det nahwei ne buhs tew no mannim schkirt!“ —

To nehstodsinnu skubpsijis mihtigi
 Un apflazzijis ar karstu affarinu,
 Winsch duhschigis nehma sawu sohbinu
 Un noschehlodanis sawu lih g a w i n u
 To krubtis dillu eefschâ ceduhra
 Un affinis pee semmes nokritta. —

Kad Tiesbe lauwwi prohjam dohmaja,
 Tad it kâ degtu mihslehtibas-leesmas,
 Ta schigli tezzeja pee ohfola,
 Tur isteikt mi h l a k a j a m sawas breefmas.
 Det wai! — tè gull winsch sawas affinis
 Wehl krahkdamis, — bet pa puss jau nomirris.

Ta kriht us winnu, buttscho, fouz un breh3:
 „Pyramus! — mihtlais! — dahrgais!“ — Nahwes-
 mohkâs
 Winsch atwerè azzis wehl, — tad muhscham sleeds,
 Un rausfidamees isdfeest winnas rohkâs.
 Nu Tiesbe nemm to paschu sohbinu
 Durr firdi eefschâ. — — Tè nu gull arr' schi! —

Tè jabrihnahs. — Det ihsta mihtliba
 Dauds siipraka par nahwi irr arweenu.
 Tik jagahda, ka tahda mihtliba
 Veh3 nonahwe, ka preezigi to beenu
 Warr eeraudsiht, fur alga rohkâ klubs
 It katram kâ un kò winsch mihtlejs buhs.

E. Dunsberg.

Tee f a s f l u d d i n a s c h a n a s.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu praffischanas
 pee ta B. Pedwahles fainneeka Kempu Witta, tohp
 usajimati, lihds 4to Oktober f. g. scheid peeteiktees.
 B. Pedwahles pagasta teefa, tai 4tâ August 1851. 1
 (Nr. 107.) ††† Trohske Indrik, pagasta wezz.
 Ed. Schmidt, frihweris.

Zaur scho teek sinnamu darrihts, ka tai 3schâ Sep-
 tember f. g. Frank-Seeffawas muischâ tahs apshlatah
 leetas ta lihdschinniga mohderneeka Johann Weide-
 mann, prohti: sirgus, aitas, zubkas, sohsiè, 1 gohmi
 un zittas leetas wairakschlitojeem uhtrupe pahrdohs.
 Frank-Seeffawas pagasta teefa, tai 10tâ August 1851.
 (Nr. 61.) Peefschdetajs Birfert.
 Teefas frihweris J. Worfowski.

Tai 10tâ September f. g. taps Lesenes muischâ pee
 pagasta teefas par bahriinu montahm uhtrupe surreta,
 fur daschabus traufus, bet wisswairak seewischku dreh-
 bes, jam walkatas un itt jaunus, pahrdohs. Lesenes
 pagasta teefa, tai 13tâ August 1851. 2
 (Nr. 115.) ††† Anst Zerre, pagasta wezzajajs.
 Jagdhold, pag. teefas frihwo.

T e e f a s f l u d d i n a s c h a n a s.

Preekschfainneeks, kas jam kahdus gaddus kalpa
 buhschanâ irr beenejis, un par sawu usweschanohè
 labbas sihmes warr parahbiht, warr labbu weetu dab-
 buht. Klahatalas sinnas dohd Steffenhagen kungs
 Zelgawâ. 2

Sinna par jaunu grahmatu.

Pee J. W. Steffenhagen un dehta Zelgawâ warr
 dabbubt:

Latwiska Pawahru-grahmata. Makfa pa-
 pihru wahkâ eefseto 1 rub. f.

Ihfa parahdisehana, kas schinni grahmatâ irr
 atrohnams:

- 1) Zepjamas leetas un kuchas eefsch 138 daschadahn
 surtehm.
- 2) Vehzehdeeni, schelech, safalbeti un kahdi filti dseh-
 reeni, eefsch 85 surtehm.
- 3) Saptes un eefalstas leetas. Terahdisehana kâ galku
 buhs eefabliht un schahweht, eefsch 82 nummereem.
- 4) Sataisichanas eefsch 21 surtehm.
- 5) 44 daschadas suppes.
- 6) 35 daschdaschadi saknu ehdeeni.
- 7) 20 surtes daschdaschadu dessu.
- 8) Stohwetas leetas un gallerti eefsch 114 surtehm.
- 9) 93 surtes daschadu siwju ehdeenu.
- 10) Sweesta-mihkla un pastetes no 42 surtehm.
- 11) Puddini, miltu- un ohlu- (pautu-) ehdeeni eefsch
 120 surtehm.
- 12) 30 daschdaschadi zepfeschi.
- 13) 12 surtes fallatu.

Schinni grahmatâ warr weegli mahzitees 836 dasch-
 daschadus ehdeenus sataisihht.

B r i h w d r i e l e h t.